

2. Uluslararası Katılımlı Türk Diş Hekimliği Tarihi Sempozyumu 11 Aralık 2012 Salı Günü İstanbul Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Prof. Dr. Altan Gülhan Özerkan Konferans Salonu'nda Gerçekleşti

2nd Symposium of the Turkish History of Dentistry with International Participation was Held on Tuesday the 11nd December 2012: Letter to the Editor

Arın NAMAL^a

^aTıp Tarihi ve Etik AD,
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi,
İstanbul

Geliş Tarihi/Received: 08.02.2013
Kabul Tarihi/Accepted: 12.02.2013

Yazışma Adresi/Correspondence:
Arın NAMAL
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi,
Tıp Tarihi ve Etik AD, İstanbul,
TÜRKİYE/TURKEY
arinnamal@gmail.com

ÖZET Türk Diş Hekimliği Tarihi daha çok Türk Tıp Tarihi araştırmaları içinde zaman zaman ele alınarak incelenmiş, fakat arzu edilen ivme ve derinliği kazanamamıştır. Türk Tıp Tarihi Kurumu, tıp tarihi alanında uzmanlaşmış Diş Hekimi üyelerinin teşviki ile, Türk Diş Hekimliği Tarihi'ni başlı başına bir araştırma alanı haline getirmeyi, bu konuda makaleler ve eserler yazılmasını teşvik etmeyi, bu amaçla Türk Tıp Tarihi Kongreleri'ne paralel olarak Türk Diş Hekimliği Tarihi kongrelerinin başlatılmasını önermiştir. Bu teşvik ile, Konya'da 20-24 Mayıs 2008 tarihlerinde Türk Tıp Tarihi Kurumu, Selçuk Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi ve Selçuklu Araştırma Merkezi tarafından düzenlenen 1. Uluslararası Türk Tıp Tarihi Kongresi ve 10. Ulusal Türk Tıp Tarihi Kongresi'nde, Türkiye'de İlk Diş Hekimliği Okulu'nun Kuruluşunun 100. Yılı anısına açılan Seksiyon ile Birinci Ulusal Diş Hekimliği Tarihi Sempozyumu gerçekleştirilmiştir. Bu sempozyumda 18 adet bildiri sunulmuş, bu bildiriler Türk Tıp Tarihi Kurumu bünyesinde, Arın NAMAL, Öztan USMANBAŞ ve Ayşegül DEMİRHAN ERDEMİR editörlüğünde yayınlanan "Ülkemizin İlk Diş Hekimliği Okulu İstanbul Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi 100. Yıla Armağan" adlı kitapta toplanmıştır. Yazıda, 11 Aralık 2012 Salı günü İstanbul Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Konferans Salonu'nda gerçekleşen 2. Uluslararası Katılımlı Türk Diş Hekimliği Tarihi Sempozyumu tanıtılmaktadır. Bu Sempozyum, ülkemizde yaygınlık kazanmakta olan Diş Hekimliği Fakültele-ri'nin kuruluş ve faaliyetlerine ilişkin tarihçelerin bildiriler şeklinde sunulmasını ve bu bildirilerin ileride ayrı bir Bildiri Kitabı'nda toplanması yoluyla, Diş Hekimliği Fakültelerimizin kuruluş ve gelişimlerini tanıtan bir kaynak eser oluşturmayı amaçlamıştır.

Anahtar Kelimeler: 2. Uluslararası Katılımlı Türk Diş Hekimliği Tarihi Sempozyumu

ABSTRACT History of Turkish Dentistry has been mostly dealt and analysed within the History of Turkish Medicine researches from time to time, but it could not gain the desired momentum and depth. Turkish Society for the History of Medicine offered making the History of Turkish Dentistry a research area on its own, encouraging writing articles and pieces on this subject, commencing congresses on the History of Turkish Dentistry, parallel to congresses on History of Turkish Medicine for that purpose, with the incentives by members of Dentists who are specialized on the history of medicine. With this incentive, the Section that is opened in memory of the 100th Year of the First Dentistry School in Turkey, in the 1st International Congress of Turkish Medicine History and in 10th National Congress of Turkish Medicine History, held by the Turkish Society for the History of Medicine, Selcuk University Meram Medical Faculty and Selcuklu Research Center in Konya on 20-24 May 2008, is carried out. In this symposium, 18 pronouncements were presented, these pronouncements were collected in the book named "A Gift to the 100th Year of Our Country's First Dentistry School: Istanbul University Faculty of Dentistry" published with the editorship of Arın NAMAL, Öztan USMANBAŞ and Aysegül DEMİRHAN ERDEMİR, within Turkish Society for the History of Medicine. The second Symposium on Tuesday the 11nd of December 2012 on aims to present the history of the foundation and activities of Faculties of Dentistry, which gains wide currency in our country, as pronouncements, and to constitute a work of resource that introduces the foundation and improvement of our Faculties of Dentistry, by collecting these pronouncements in a separate Book of Pronouncements later on.

Key Words: 2nd Symposium of the Turkish History of Dentistry with International Participation on Tuesday the 11nd December 2012

2008 yılında Konya’da düzenlenen X. Ulusal ve I. Uluslararası Tıp Tarihi Kongresi bünyesinde bir seksiyon açarak, kuruluşunun 100. yıl’ını kutlayan İstanbul Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi Ulusal Türk Dış Hekimliği Tarihi Sempozyumu’nun ilkinin gerçekleştirmiştik. Amacımız İstanbul Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi’nin 100. Kuruluş Yılı kutlamalarına, meslek tarihinin araştırılmasını teşvik boyutunda katkıda bulunmaktı. İstanbul Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi 100. Yıl Dekanı olan Sayın Prof.Dr. Hasan **MERİÇ**’in bu etkinliği izlemek üzere Konya’ya gelmelerini ve Sempozyuma tam gün katılmalarını minnettarlık duygularıyla hatırlıyoruz. Aynı şekilde meslek tarihimizin araştırılmasında öncü, İstanbul Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi mezunu, Ortodonti Bilim Dalı’nın ve Tıp Tarihi alanının değerli Hocası, Çukurova Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi Kurucu Dekanı Hocamız Sayın Prof. Dr. İlder UZEL’in de bu sempozyumumuzda bizzat bulunupengin bilgi ve deneyimlerini bizimle cömertçe paylaşmış olmalarından ötürü aynı minnettarlığı duymaktayız. Bu Sempozyumda, Tıp Tarihi alanında uzmanlaşmış Dış Hekimleri ve konuya ilgi duyan meslektaşlarımızca sunulan bildiriler, Türk Tıp Tarihi Kurumu bünyesinde Prof. Dr. Arın NAMAL, Prof. Dr. Öztan USMANBAŞ ve Prof. Dr. Ayşegül DEMİRHAN ERDEMİR editör-

RESİM 1: Sempozyum Onursal Başkanlarından ve Sempozyumun Ev Sahibi İstanbul Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi Dekanı Sayın Prof. Dr. Hasan MERİÇ açış konuşmasında.

RESİM 2: Türk Tıp Tarihi Kurumu Başkanı Prof. Dr. Ayşegül DEMİRHAN ERDEMİR.

lüğünde yayınlanan “Ülkemizin İlk Dış Hekimliği Okulu İstanbul Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi 100. Yıla Armağan” adlı kitapta, bir bölüm olarak yer almıştır (Resim 1, 2).

Türk Dış Hekimliği Tarihi, daha çok Türk Tıp Tarihi araştırmaları içinde zaman zaman ele alınarak incelenmiş, fakat arzu edilen ivme ve derinliği henüz kazanamamıştır. Türk Tıp Tarihi Kurumu’nun Dış Hekimi kökenli üyeleri, insana yardımın en değerli alanlarından biri olan Dış Hekimliği’nin ülkemizdeki tarihinin başlı başına bir araştırma alanı haline getirilmesi, bu alanda makale ve eserler yazılmasını teşvik etmek amacıyla, Dış Hekimliği Tarihi Sempozyumu’nun süreklilik kazanması temennilerini Türk Tıp Tarihi Kurumu Başkanlığı’na iletiler. Türk Tıp Tarihi Kurumu Başkanı Prof. Dr. Ayşegül **DEMİRHAN ERDEMİR**’in teşvik edici ilgisi ile 2. Sempozyum’un, 10-13 Aralık 2012 tarihlerinde İstanbul’da gerçekleşen 2. Uluslararası Türk Tıp Tarihi Kongresi kapsamında, Prof. Dr. Arın **NAMAL** Başkanlığında 2. ULUSLARARASI KATILIMLI TÜRK DİŞ HEKİMLİĞİ TARİHİ SEMPOZYUMU adı ile gerçekleştirilmesi

RESİM 3: Sempozyum Bilimsel Kurulu Üyesi ve Açılış Oturumu Başkanı Prof. Dr. Ahmet EFEÖĞLU.

RESİM 4: Prof. Dr. İlter UZEL açılış konuşmasında.

kararlaştırıldı. Sempozyumun Düzenlenmesi, Prof. Dr. Arın **NAMAL**, Prof. Dr. Ayşegül **DEMİRHAN ERDEMİR**, Prof. Dr. Öztan **USMANBAŞ** ve Diş Hekimi Ahmet Doğan **ATAMAN** tarafından üstlenilmiştir (Resim 3, 4).

Sempozyumun Onursal Başkanlıklarına, Türkiye'nin İlk Diş Hekimliği Okulu ve Fakültesi'nin kuruluşunun 100. Yılı ve halen Dekanı olan Sayın Prof. Dr. Hasan **MERİÇ**, Yavru Vatan Kuzey Kıbrıs

RESİM 5: Sempozyum katılımcıları Açılış Oturumu'nda.

Türk Cumhuriyeti'nde kurulan ilk Diş Hekimliği Fakültesi olan ve 2011-2012 Eğitim-Öğretim Yılı'nda ilk mezunlarını vermiş olmasından büyük bir mutluluk ve gurur duyduğumuz Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Yakın Doğu Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dekanı Sayın Prof. Dr. M. Mutahhar **ULUSOY** ve bilim alanımızdaki seçkin yerine vurgu yaptığımız Hocamız Aydın Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Öğretim Üyesi Sayın Prof. Dr. İlter **UZEL** davet edilmişlerdir (Resim 5, 6).

Bu sempozyumda ülkemizde Diş Hekimliği Eğitimi'nin tarihini aydınlatma konusunda adımlar atmayı amaçladık ve bu doğrultuda Diş Hekimliği Fakültelerine tarihçelerini sunmaları için çağrıda bulunduk. Ülkemiz Diş Hekimliği Tarihi hakkında çok değerli bilgileri paylaştığımız, bilim dolu, meslektaşlık dolu bir günü paylaşmış olmaktan büyük mutluluk duyuyorum. Çağrımızı kabul eden ve çaba harcayarak Fakülte tarihçelerini bir bildiri şeklinde hazırlayarak Sempozyumumuzda sunan Hocalarımıza ve yine Türk Diş Hekimliği Tarihi konulu bildirilen sunan değerli araştırmacılara gönülden teşekkür ediyoruz (Resim 7). Aşağıda, Sempozyumda bildiri sunan isimler ve bildirilerinin başlıkları yer almaktadır.

Arın NAMAL: Öne Çıkan Portreler Işığında İstanbul'da 1-6 Kasım 2012 Tarihlerinde Gerçekleştirilen Birinci Milli Türk Diş Tababeti Kurultayı

Saadet **GÖKALP:** Hacettepe Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Tarihçesi

Tamer **YILMAZ:** Ankara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'nin Kuruluşu ve Gelişimi

RESİM 6: Sempozyum Başkanı Prof. Dr. Arın NAMAL açılış konferansında.

RESİM 7: Uluslararası Katılımlı 2. Türk Diş Hekimliği Tarihi Sempozyumu kapanışı (11 Aralık 2012, saat 18.00).

Övül KÜMBÜLOĞLU: Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'nin Kuruluş ve Faaliyetlerine İlişkin Tarihçesi

Serdar **TOROĞLU**, Funda Gülay **KADIOĞLU:** Çukurova Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'nin Kuruluşu ve Gelişimi

Tuğba TOZ: TC İstanbul Medipol Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Tarihçesi

Saadettin DAĞISTAN: Atatürk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesinin Kuruluşu, Amacı ve Tarihi Gelişimi

Şule BULUT: Başkent Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi

Önjen TAK , Meral KAVAK: Kocaeli Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Tarihçesi

Emin MURAT CANGER: Erciyes Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Tarihçesi

Mehmet Cem KEÇİK: ESOGÜ Diş Hekimliği Fakültesinin Kuruluş Süreci

M. İrfan KARADEDE , Güvenç BAŞARAN: Dicle Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi

İbrahim Erhan GELGÖR: Kırıkkale Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Kuruluşu ve Faaliyetleri

N. Bilinç BULUCU: Bülent Ecevit Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Tarihçesi

U. Burak TEMEL, M. Hakan TÜRKKAHRAMAN: Süleyman Demirel Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi
Hikmet SOLAK, Beste KAMILOĞLU: K.K.T.C. Yakın Doğu Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Tarihçesi

Funda Gülay **KADIOĞLU:** Türk Dişhekimleri Birliği Etik Kodu'na tarihsel bakış

İlter **UZEL**, Burcu **KARADUMAN**, İlhan **UZEL:** Periodontolojide kazgıların (Scaler) gelişimi

Huriye ÇOLAKLAR: Osmanlılarda Diş Hekimliği

Öztan **USMANBAŞ:** XVI. yüzyıl (Kanuni Dönemi) Saray Hekimi Musa bin Hamun'un Diş Hekimliği'ne dair yazma eseri üzerine çalışma ve irdelemeler

Esra YEŞİLOVA, Eda Gülşen GÖMLEKSİZ , İbrahim Halil ERTÜRK: Bahriye Merkez Hastanesi Diş Bölümü Kayıtları Işığında, 1923-1928 Yılları Arasında Bahriyelilerin Ağız Sağlığı Durumları ve Uygulanan Tedavilerin Dönem Koşulları Açısından Değerlendirilmesi

Güngör ŞATIROĞLU: Türk Diş Hekimliğinin Kurucusu Prof. Dr. Halit Şazi

Emin MURAT CANGER, Peruze ÇELENK: Türkiye'de Diş Hekimliği Radyolojisi Eğitiminin Gelişimi

Rengin **DRAMUR:** Yıldız Sarayı Hastanesi'nde 1907-1914'de görevli bazı Diş Hekimleri

Oya **ULU**, İlter **UZEL :** Folklorik Diş Hekimliğinde Diş Ağrısı

İlter **UZEL**, Zeynep **TUTAL:** Prostodontide Ölçüden Modele

Shohistahon ULJAEVA: History of Dentistry in Central Asia

Mahir GÜNDAY: Dişhekimliği Tarihinde Cumhuriyetten Önce TBMM Hükümeti Tarafından Verilen Dişçi Şahadetnamesi

Ivelin ANDREEV: Alfred Kantorowicz: Important Character in the Development of Dental Medicine in Turkey and Bulgaria

Cengiz MORDENİZ, H. Kadircan KESKİNBORA: Aziz Antipas

İlter **UZEL**, Göksu **TRAKYALI:** Pierre Fauchard (1678-1723): Ortodontist

Mahir **GÜNDAY:** Diş Hekimliği Tarihi'nde Cumhuriyet'ten Önce TBMM Hükümeti tarafından verilen Dişçi Şahadetnamesi

Sevgi **ŞAR**, Esin **KAHYA:** Ibn Sina'nın Diş Hastalıklarının tedavisinde önerdiği reçetelerden bazı örnekler

Funda Gülay **KADIOĞLU:** Diş Hekimliği'nin Koruyucu Azizesi: St. Apollonia

Funda Gülay **KADIOĞLU:** Birinci Milli Diş Tababeti Kurultayı ve Basına Yansımaları

Bu Sempozyum, ülkemizde yaygınlık kazanmakta olan Diş Hekimliği Fakülteleri'nin kuruluş ve faaliyetlerine ilişkin tarihçelerin bildiriler şeklinde sunulması ve bu bildirilerin ileride ayrı bir Bildiri Kitabı'nda toplanması yoluyla, Diş Hekimliği Fakültelerimizin kuruluş ve gelişimlerini tanıtan bir kaynak eser oluşturmayı amaçlamıştır. Davetimize karşın, bazı mazeretlerle burada temsil edilmeyen Diş Hekimliği Fakültelerimizin tarihçeleri üzerinde de çalışılacak ve hedeflediğimiz eser, okurla buluşacaktır.

İkinci Uluslararası Katılımlı Türk Diş Hekim-

liği Tarihi Sempozyumu'na başkanlık yapmak, bu mesleğin mensubu bir tıp tarihi ve tıp etiği araştırmacısı olarak bana çok ayrı bir onur vermiştir. Bu yol açıcı etkinliğin varedilmesini destekleyen Türk Tıp Tarihi Kurumu Başkanı Hocam Sayın Prof. Dr. Ayşegül **DEMİRHAN ERDEMİR**'e ve meslektaşım olan Hocam Sayın Prof. Dr. Öztan **USMANBAŞ**'a, meslektaşım Diş Hekimi Sayın Ahmet Doğan **ATAMAN**'a içtenlikle teşekkür etmek isterim. İkincisini idrak edilen bu sempozyumun, ülkemizde Diş Hekimliği Tarihi ile ilgili araştırmalara hız kazandırması en içten dileğimizdir.